

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Sídlo ústavu: Hroznová 63/2, 656 06 Brno

Oblastní odbor Havlíčkův Brod, Konečná 1930, 580 01 Havlíčkův Brod

Havlíčkův Brod 6.5.2014

čj. UKZUZ 034568/2014

Zpráva č. 6 oblastního odboru HAVLÍČKŮV BROD o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 28. 4. – 4.5. 2014

1. Počasí

Až do čtvrtku pokračovalo příjemné jarní počasí. V těchto dnech minimální teploty klesaly jen výjimečně pod 5 °C a maxima atakovala hranici 20 °C. Častým jevem byly lokálně i silné bouřky na některých místech s krupobitím. Například v okrese Chrudim zůstala 28.4. po bouři na zemi asi 5 cm vrstva krup a následný přívalový déšť místy způsobil splavení ornice. Poslední tři dny sledovaného období přinesly výrazné ochlazení. Nejchladnějším dnem byla sobota, kdy se denní maxima v některých lokalitách pohybovala pouze okolo 5 °C a následně v neděli ráno byly naměřeny i několikastupňové mrazy. Srážkové úhrny za celý týden byly velmi variabilní a pohybovaly se od několika málo milimetrů až po několik desítek milimetrů.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Růstové fáze většiny zemědělských plodin jsou asi o tři týdny v předstihu proti minulému roku. Prakticky nejsou zjišťovány kalamitní výskyty chorob a škůdců, a tak zatím největší škody způsobily mrazy a lokálně také kroupy a silné deště. Nejvíce byly poškozeny květy, ale výjimkou není ani poškození plůdku ovocných stromů, šešulí řepky ozimé, vzcházejících rostlin apod.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 30–45 BBCH)

(začátek sloupkování: hlavní odnož i vedlejší odnože se zřetelně napřimují a počínají se prodlužovat, klas vzdálen od odnožovacího uzlu min. 1 cm - pochva praporcového listu naduřelá)

Výskyty padlí pšenice (*Blumeria graminis*) zůstávají většinou na bázích stébel, pouze z okresu Hradec Králové /lokality Praskačka a Humberky 30.4./ bylo hlášeno rozšíření choroby i na horní patra. Přetrvávající střední výskyty byly pozorovány v okrese Svitavy /lokality Litomyšl a Janov 29.4./.

Pozorování padlí pšenice se provádí při objevení se posledního listu (37 BBCH), začátkem metání (51 BBCH) a v době květu (65 BBCH). Kontroluje se 20 rostlin (odnoží) při úhlopříčném průchodu

porostem (10 míst x 2 rostliny). Z každé rostliny se odebere 3 list shora. Tvořící se praporcový list se nebere v úvahu. Zaznamená se počet listů, na jejichž čepeli je jedna nebo více kupek padlí.

V některých okresech byl sice zaznamenán nárůst výskytu **septoriové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*)** ale intenzita napadení je stále hodnocena jako slabá..

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze BBCH 37. Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídát fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Pouze slabé výskyty **feosferiové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*)** byly hlášeny z okresů Chrudim /lokalita Dolní Bezděkov 29.4./ a Pardubice /lokalita Přelouč 29.4./.

Kontroluje se 20 rostlin při průchodu porostem. Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá odnož. Hodnotí se počet listů s výskytem pyknid pomocí stereoskopické lupy. V RF 31 – 32 se z odnoží ve vzorku odebere střídavě 4. a 5. list shora. Ošetření se doporučuje při výskytu 12 – 50 % listů s výskytem pyknid.

Ochrana viz padlí travní na pšenici.

V okresech Trutnov /lokalita Doubravice 30.4./ a Jičín /lokalita Vrbice 29.4./ byly již kromě vajíček **kohoutků (*Oulema* spp.)** nalezeny na listech i jejich larvy. V důsledku intenzivních dešťových srážek byl v okrese Svitavy pozorován úbytek počtu vajíček.

Pozorování dospělců se provádí pomocí 100 smyků v porostu (na 10 míst 10 smyků). Pozorování vajíček a larev se provádí kontrolou 100 odnoží.

Přímá ochrana proti kohoutkům spočívá v použití přípravků na ochranu rostlin na základě monitorování škůdce smykáním a vizuálním pozorováním výskytu vajíček a larev. V případě středního výskytu (od 0,3 do 0,7 dospělců na 1 smyk) lze očekávat, že za příznivých podmínek může výskyt vajíček a larev překročit ekonomický práh škodlivosti, který nastává při výskytu 0,6 a více vajíček a larev na jednu odnož. Chemické ošetření se provádí v době, kdy je z vajíček vylíhlých více než 50 % larev.

První výskyt okřídlených mšic byl pozorován v okrese Ústí nad Orlicí /lokalita Pěšice 2.5./ . V okrese Náchod /lokalita v Nahořany 30.4./ byla poprvé zjištěna **mšice střežchová (*Rhopalosiphum padi*)** a v okrese Hradec Králové /lokalita Dobřenice 30.4./ byl zaznamenán silný výskyt bezkřídлых samiček a larev **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)**. Oba tyto druhy byly také zjištěny v okrese Trutnov /lokalita Doubravice 30.4./.

Pozorování mšic na pšenici se provádí více než 20 m od okraje porostu. Kontroluje se 50 odnoží. Hodnotí se počet jedinců (dospělců a nymf) každého druhu zvlášť. Za škodlivý výskyt se považuje výskyt 3-5 mšic na 1 odnož.

Ochrana klasů: optimální termín ochrany je od konce květu do začátku tvorby obilky (69 až 70 BBCH). V této době se ošetří porosty s výskytem 3-5 a více mšic v průměru na 1 klas.

Ochrana proti listovým mšicím u ozimé pšenice se doporučuje na konci květu na porostech, na nichž se v době květu zjistí 25 a více mšic v průměru na jednu odnož.

JEČMEN OZIMÝ (RF 33–61 BBCH)

(fáze 3. kolénka: 3. kolénko vzdálené min. 2 cm od 2. kolénka - počátek květu: prvé prašníky viditelné)

V okresech Hradec Králové /lokalita Dobřenice 28.4./, Jičín /lokalita Valdice 29.4./ a Žďár nad Sázavou /lokalita Blízkov 30.4./ byl výskyt **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)** hodnocen jako střední. V okrese Trutnov /lokalita Bílé Poličany 30.4./ byl zaznamenán postup této choroby do vyšších pater porostu.

Pozorování viz pšenice ozimá.

Střední výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** byl zaznamenán v okrese Žďár nad Sázavou /lokalita Blížkov 30.4./. Z ostatních okresů byla hlášena pouze přetrvávající slabá intenzita.

Pozorování spály ječmene se provádí od vytvoření 2. kolénka do začátku metání (32-51 BBCH) a ve fázi 71 BBCH. Kontroluje se 20 rostlin (odnoží) při úhlopříčném průchodu porostem (10 míst x 2 rostliny). Z každé rostliny se vybere jedna průměrně vzrostlá odnož. Ve fázi 32-37 BBCH se hodnotí příznaky napadení na 4. listu shora, ve fázi 39-51 BBCH na 3. listu shora.

Ošetří se porosty, u nichž je ve fázi 32-51 BBCH napadeno 50 a více % listů.

Fungicidní ošetření se provádí v kombinaci proti komplexu listových chorob obvykle od růstové fáze BBCH 30. Je třeba střídát skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

V okrese Žďár nad Sázavou /lokalita Blížkov 30.4./ byl pozorován i střední výskyt **sít'ovité skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)**.

Hodnotí se 20 rostlin (odnoží) při úhlopříčném průchodu porostem (10 míst x 2 rostliny = 20 rostlin). Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá, plodná odnož. Místa odběru rostlin jsou rovnoměrně rozmístěná podél trasy průchodu. Ve fázi 29 BBCH se hodnotí celá rostlina.

Prvořadým ochranným opatřením je výběr odrůd, které jsou geneticky více odolné k napadení chorobou. Moření osiva účinnými mořidly je předpokladem potlačení primární infekce. Ošetření se provádí podle signalizace, nebo při ohrožení od fáze 30 (začátek sloupkování) do fáze BBCH 59 (počátek metání).

V okresech Jičín /lokalita Valdice 29.4./ a Trutnov /lokalita Bílé Poličany 30.4./ byl zjištěn první výskyt vajíček **kohoutků (*Oulema spp.*)**.

Pozorování viz pšenice ozimá.

První výskyt dospělců **třásněnek (*Thysanoptera*)** byl zjištěn v okresech Trutnov /lokalita Bílé Poličany 30.4./ a Rychnov nad Kněžnou /lokalita Králova Lhota 30.4./.

Preventivní ochrannou je zaorání strniště ihned po sklizni a hluboká orba. Není registrován žádný přípravek.

První výskyt okřídlených samiček **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** na listech byl zjištěn v okrese Hradec Králové /lokalita Mžany 30.4./.

Pozorování viz pšenice ozimá.

TRITIKALE OZIMÉ (RF 51)

(počátek metání: špička klasu (laty) vystupuje z pochvy nebo ji proráží bočně)

V okrese Náchod /lokalita Velké Petrovice 30.4./ byl zaznamenán silný výskyt **padlí (*Blumeria sp.*)**.

Pozorování viz pšenice ozimá.

JEČMEN JARNÍ (RF 15-30BBCH)

(fáze 5. listu: 5. list rozvinutý - začátek sloupkování: hlavní odnož i vedlejší odnože se zřetelně napřimují a počínají se prodlužovat, klas vzdálen od odnožovacího uzlu min. 1 cm)

Z celé sledované oblasti přicházela hlášení pouze o slabých výskytech **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)**, **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** a **sít'ovité skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)**.

V okresech Chrudim /lokalita Orel 29.4./ a Svitavy /lokalita Zahrad' 30.4./ byl zjištěn první výskyt vajíček **kohoutků (*Oulema spp.*)**. Na stejné lokalitě v okrese Svitavy byl střední výskyt dospělců **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)**.

Pozorování viz pšenice ozimá.

Velmi silné zaplevelení porostu ježatkou kuří nohou (*Echinochloa crus-galli*) bylo pozorováno na 18 ha pozemku v okrese Svitavy /lokalita Janov 30.4./.

HRÁCH (RF 30-35)

(přízemní listová růžice - fáze růžice)

První výskyt larev **kyjaty hrachové (*Acyrtosiphon pisum*)** na listech byl objeven v okrese Hradec Králové /lokalita Dobřenice 30.4./.

Pozorování se provádí 1x týdně od fáze druhého jednoduchého pravého listu do počátku žluté zralosti. Na 10-ti místech v porostu se prohlédne vždy 10 rostlin (celkem 100), mšice se z každé rostliny oklepou na papír a spočítají.

Ošetření se doporučuje při zjištění výskytu 3-5 jedinců (samiček a nymf) na rostlinu bez ohledu na růstovou fázi.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 59–67 BBCH)

(první korunní lístky viditelné, květy ještě zavřené - dokvétání: velké množství korunních lístků opadlo)

První příznaky **alternariové skvrnitosti (*Alternaria brassicae*)** na listech byly zjištěny v okresech Chrudim /lokalita Podlíšťany 29.4./ a Svitavy /lokalita Záhrad 30.4./.

Pozorování se provádí při průchodu porostem v RF 15-26 na listech dvaceti rostlin (na deseti místech vždy na 2 za sebou rostoucích rostlinách). Z každé rostliny se hodnotí 2 listy, přednostně se vybírají listy s příznaky napadení. Práh škodlivosti je 5-25 % listů.

Preventivní ochrana spočívá v nákupu zdravého osiva, minimálně 3letý osevní postup. Ochranu vzcházejících rostlin zajistí moření osiva. Fungicidní postřik je možné provést ve dvou termínech. Optimálním je podzimní ošetření ve fázi 14-18 BBCH (4. až 6. pravý list). Časně jarní ošetření může snížit celkové napadení a zpomalit průběh infekce, ale nezničí již infekce, které vznikly na podzim.

V okrese Trutnov /lokalita Bílé Poličany 30.4./ byl zjištěn první výskyt larev **blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*)**.

Pozorování se provádí 1x týdně od dosažení teploty 9 °C ve 14 hod. do začátku květu řepky. Fáze 30 – 61 BBCH (orientačně březen až polovina května). Kontrolují se vrcholová květenství 50 rostlin (10 míst x 5 sousedních rostlin) na obvodu porostu.

Ošetření se provede při počtu 300 a více brouků na 100 vrcholových květenství.

Nálet **krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus obstrictus*)** byl zaznamenán v okresech Chrudim /lokalita Podlíšťany 29.4./, Náchod /lokalita Žďár nad Metují a Police nad Metují 30.4./ a Ústí nad Orlicí /lokalita Dobruška, Lanškroun a Vysoké Mýto 28.4./.

Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2x týdně od začátku květu do konce květu na 50-ti rostlinách.

Chemická ochrana proti šešulovým škůdcům se provádí dle růstové fáze a prahu škodlivosti: do BBCH 60 - práh škodlivosti 1 brouk/1 rostlina

od BBCH 60 - práh škodlivosti při nízkém výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk/2 rostliny při silném výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk/2 rostliny

Hlášení o prvních výskytech dospělců **bejlomorky kapustové (*Dasyneura brassicae*)** přišla z okresů Náchod /lokalita Vršovka 28.4./, Rychnov nad Kněžnou /lokalita Valy a Chlístov 29.4./ a Ústí nad Orlicí /lokalita Lanškroun 28.4./.

Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2x týdně od začátku květu do konce květu na 50-ti rostlinách.

Kritické číslo je 1 samička na 4 rostliny.

MÁK (RF 22 – 30 BBCH)

(fáze 1. a 2.pravého listu - přizemní listová růžice)

První výskyt **plísňě máku (*Perenospora arborescens*)** byl pozorován v okresech Jičín /lokalita Bašnice 30.4. a Radim 29.4./ a Náchod /lokalita Nahořany 29.4./.

K infekci dochází od května do sklizně. Nižší teploty, ovlhčení, vysoká vzdušná vlhkost a hustý porost vytvářejí podmínky pro napadení.

Preventivní ochrana spočívá v dodržování zásad správné agrotechniky, střídání plodin, zdravé osivo, řidší porosty. Přímá ochrana-preventivní aplikace fungicidu od fáze 6-ti a více pravých listů.

V okrese Jičín /lokalita Bašnice 30.4./ byl zjištěn první výskyt poškození kořenů požerky larev **krytonosce kořenového (*Stenocarus ruficornis*)**. V okrese Svitavy /lokalita Široký Důl 29.4./ byl zaznamenán střední výskyt dospělců.

Kontroluje se 50 rostlin (na 5 náhodných místech na parcele se kontroluje vždy 10 rostlin v řádku).

Nepřímá ochrana: raný výsev a všechna agrotechnická opatření urychlující růst a vývoj rostlin. Použití insekticidně mořeného osiva. Porosty máku do fáze 4 - 5 listů se ošetří postřikem v případě výskytu 3 - 4 brouků na 1 m řádku. Proti larvám na kořenech jsou chemické přípravky neúčinné.

LEN (RF 12 BBCH)

(rozvinuté děložní listy)

První výskyt **dřepčika lnového (*Longitarsus parvulus*)** byl zjištěn v okrese Chrudim /lokalita Slatiňany 29.4./.

OKOPANINY

CUKROVKA (RF 9-15)

(vzcházení: délka klíčku - dvojnásobek průměru semene, objevení se děloh nad povrchem půdy - 5. listů vyvinuto)

První nálezy okřídlených samic **mšice makové (*Aphis fabae*)** na řepě byly hlášeny z okresů Pardubice /lokalita Jezbořice 29.4./ a Ústí nad Orlicí /lokalita Hrušová 29.4./.

BRAMBORY (RF 15 BBCH)

(vývin prvních listů)

V okrese Jičín /lokalita Miletín 1.5./ byly zjištěny první vzešlé rostliny bramboru, 4.5. se projevilo poškození listů a růstových vrcholů **mrazem**.

OVOCNÉ DŘEVINY

JABLOŇ (RF 67-71 BBCH)

(vadnutí květů, většina korunních lístků opadá - velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu)

První výskyt **strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*)** na listech byl pozorován v okrese Pardubice /lokalita Svinčany 29.4./.

Ochranu je možné provádět preventivně nebo kurativně na základě sledování průběhu infekcí, příp. jako kombinaci obou systémů – před květem se ošetřuje preventivně (méně intenzivní růst, nižší teploty), po odkvětu kurativně.

Při preventivní ochraně se ošetřuje průběžně po celé období primárních infekcí, tj. od vyrašení

do června v intervalu (5)7–10 (výjimečně 14 i více) dní, dle průběhu počasí (využití krátkodobé předpovědi počasí). Maximální intenzita ochrany musí být v období největšího nebezpečí infekcí, od fenofáze růžového poupěte do doby přibližně 1–2 týdny po odkvětu. Interval mezi postřiky by měl zohlednit infekční tlak, intenzitu růstu a možnosti použitého fungicidu (reziduální účinnost účinné látky); mechanismus účinku: kontaktní přípravek – možná smyvateľnost při intenzivních dešťových srážkách (nechrání nově vyvinuté listy), systémový a lokálně systémový přípravek – snížená účinnost až neúčinnost za nízkých teplot. Při kurativní (postinfekční) ochraně se ošetřuje po splnění podmínek pro infekci. K ošetření musí být použity kurativně působící fungicidy, lépe však kombinované fungicidy nebo případně tank-mix kombinace (systémově a kontaktně působící účinná látka), při jejich aplikaci je třeba důsledně dodržovat doby kurativní účinnosti. Další ošetření se signalizuje po infekci, která vznikla šestý nebo další dny po předchozím ošetření.

Lokálně střední až silný výskyt padlí jabloně (*Podosphaera leucotricha*) byl pozorován na letorostech v okrese Hradec Králové.

Včasné a opakované mechanické odstraňování primárně napadených částí stromů („pomoučené“ listové a květní růžice) omezí sekundární šíření padlí. Chemická ochrana vyžaduje pravidelná fungicidní ošetření v intervalu 7-10 dnů od fenofáze BBCH 56-57 (stadium růžového poupěte) až do poloviny července.

V okresech Jičín /lokalita Úlibice 29.4./ a Náchod /lokalita Náchod 29.4./ byl v nerozvinutých poupatech zjištěn výskyt vzrostlých larev květopase jabloňového (*Anthonomus pomorum*).

První výskyt imag pilatky jablečné (*Hoplocampa testudinea*) na bílých lepových deskách byl zjištěn v okrese Hradec Králové /lokalita Těchlovice 30.4./.

Potřeba ochrany se určuje na základě zjištění síly kladení škůdce v době opadávání korunních plátků. Náhodně se odebere 100 květů a binokulárním mikroskopem se pozoruje výskyt vajíček v místě hnědého vpichu na kališním plátku.

Práh škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 květů. Optimální doba chemické ochrany je ošetření líhnoucích se housenic na základě sledování výskytu a vývoje vajíček, a to v době, kdy se alespoň u 50% vajíček objeví červené oči vyvíjejícího se zárodku.

V okresech Jičín /lokalita Úlibice 29.4./ a Chrudim /lokalita Podlíšťany 1.5./ byl zjištěn první výskyt obaleče jablečného (*Cydia pomonella*) ve feromonovém lapáku.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 10.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Signalizace nutnosti a doby ošetření závisí na volbě použitého přípravku. Ovicidy se používají ve dvou až třítydenních intervalech po ukončení květu jabloní, jakmile se zjistí ve feromonových lapačích úlovek 10 a více motýlků na lapák za 3-4 dny. Potřeba ošetření larvicidy se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů. Práh hospodářské škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů.

První výskyt obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*) byl hlášen z okresů Hradec Králové /lokalita Těchlovice 28.4./ a Náchod /lokalita Zajezd 29. 4./.

HRUŠEŇ (RF 67-71 BBCH)

(vadnutí květů, většina korunních lístků opadá - velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu)

V okrese Svitavy /lokalita Litomyšl 28.4./ zaznamenány první příznaky rzi hrušně (*Gymnosporangium sabinae*).

Rez hrušně je dvojbytná rez. Hostitelem jsou všechny druhy rodu hrušeň a jalovec. Základem ochrany je dostatečná izolační vzdálenost mezi hostiteli (alespoň 150 m). Ohrožené výsadby je třeba v době před květem a po odkvětu ošetřit fungicidem proti strupovitosti hrušně, který má dobrou vedlejší účinnost proti rzi.

BROSKVOŇ (RF 71)

(velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu)

V okrese Pardubice /lokalita Choltice 29.4./ byl pozorován první výskyt **kadeřavosti broskvoně (*Taphrina deformans*)**.

SLIVOŇ (RF 69-71)

(konec kvetení, všechny korunní lístky opadlé, velikost plodu pod 5 mm - velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu)

V okrese Pardubice /lokalita Svinčany 29.4./ byl odebrán vzorek pro laboratorní potvrzení prvního výskytu **moniliniové spály slivoně (*Monilinia laxa*)**.

Peckoviny je vhodné preventivně ošetřit proti **moniliové spále (*Monilinia laxa*)**. Ochrana na počátku kvetení a při dokvétání se provádí, pokud jsou v době kvetení vhodné podmínky pro infekci (deštivé počasí a teploty pod 13 °C). Významnou součástí ochrany je odstraňování a likvidace napadených rostlinných částí včetně plodů.

V okrese Jičín /lokalita Kamenice 30.4./ byl na listech zjištěn první výskyt hálek **vlnovníka trnkového** syn. v. švestkového (***Eryophies similis***).

První výskyt housenic **pilatky švestkové (*Hoplocampa minuta*)** a **pilatky žluté (*Hoplocampa flava*)** v plodech byl zaznamenán v okrese Hradec Králové /lokalita Těchlovice 1.5./.

Zjišťování výskytu dospělců pilatky švestkové a pilatky žluté se provádí 2 krát týdně od začátku kvetení na bílých lepových deskách. Z počtu ulovených dospělců se vypočte průměrný počet ulovených jedinců na 1 lapač a den.

Signalizujeme ošetření proti dospělcům pilatky švestkové a pilatky žluté. Ošetření se zahájí bezprostředně po zjištění prvního výskytu imag na lepových deskách. Další možností je ošetření líhnoucích se housenic na základě sledování výskytu a vývoje vajíček. Optimální doba pro začátek aplikace nastává v době, kdy se alespoň u 50 % vajíček objeví červené oči vyvíjejícího se zárodku. Tomuto stadiu přibližně odpovídá i teplotní suma SET (h) = 1900 °C měřená od začátku kalendářního roku.

V okresech Chrudim /lokalita Třebřichy 1.5./ byl zjištěn první výskyt dospělců **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)** ve feromonovém lapači.

Imaga létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, při zjištění nejméně dvou vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

VIŠEŇ (RF 67-69)

(vadnutí květů, většina korunních lístků opadlá - konec kvetení, všechny korunní lístky opadlé, velikost plodu pod 5 mm)

První střední výskyty **moniliové spály třešní (*Monilinia laxa*)** byly pozorovány v okresech Jičín /lokality Lháň a Radim – zahrady 1.5./ a Pardubice /lokalita Přelouč – zahrady 1.5./.

Peckoviny je vhodné preventivně ošetřit. Ochrana na počátku kvetení a při dokvétání se provádí, pokud jsou v době kvetení vhodné podmínky pro infekci (deštivé počasí a teploty pod 13 °C). Významnou součástí ochrany je odstraňování a likvidace napadených rostlinných částí včetně plodů.

OKRASNÉ DŘEVINY

BRSLÉN

V okresech Chrudim /lokalita Tisovec 28.4./, Jičín /lokalita Vrbice 29.4./, Pardubice /lokalita Škudly 29.4./ a Trutnov /lokalita Bílé Poličany 30.4./ byl již pozorován první výskyt okřídlených samic **mšice makové (*Aphis fabae*)**. V okrese Svitavy /lokalita Litomyšl 29.4./ byl pozorován první výskyt jedinců se základy křídel.

Pro osazení brslenů zimními vajíčky mšice makové se zjišťuje

a) celkový počet brslenů na lokalitě

b) z toho počet osazených slabě (do 5 vajíček kolem 1 pupenu)

c) z toho počet osazených silně (nad 5 vajíček kolem 1 pupenu a další vajíčka na kůře větvíček)

Brsleny s méně než 5 vajíčky na 1 keř se považují za neosazené. Prognóza slabého výskytu platí pro lokality s méně než 40 % osazených brslenů, středního výskytu s 40–60 % osazených brslenů a při osazení více než 60 % brslenů lze očekávat silný výskyt.

Ošetření se signalizuje u semenaček řepy při zjištění prvních larev mšice makové se základy křídel, u technické cukrovky při ukončení hlavního přeletu, tj. když 95 % okřídlených mšic opustilo brsleny.

JÍROVEC MAĎAL

Úlovky ve feromonových lapácích dokazují pokračující silné až velmi silné výskyty **klíněnky jírovcové (*Cameraria ohridella*)**.

Preventivní ochrana spočívá v odstranění a likvidaci opadáných listů v pozdním podzimu. Chemický zásah insekticidy je nejúčelnější v době rojení motýlů 1.generace.

KATALPY

V okrese Pardubice /lokalita Holice 30.4./ byl zjištěn první výskyt vajíček **štítenky katalpové (*Pseudaulacaspis pentagona*)**.

Za oblastní odbor zpracoval: Ing. Jiří Jůzl